

Water volgens Wouter

Lang leve de riolering

Afschrijven is 'boekhoudkundige waardevermindering van vaste activa die langer meegaan dan één jaar'.

De boekhoudkundige wereld komt echter niet altijd overeen met de wereld die we in het veld aantreffen. De verschillen tussen die werelden zijn belangrijk om goede financiële plannen te kunnen maken.

Als de uitgangspunten van onze financiële plannen niet overeenkomen met de werkelijkheid, gaat dat vroeg of laat wringen. Je wilt nu de lasten voor de burgers niet onnodig hard laten stijgen, maar ook niet het risico lopen dat er over een aantal jaar onvoldoende geld is voor noodzakelijke maatregelen. De middenweg vinden valt niet mee.

Hoe lang gaat een rioolbuis mee?

De rioolbuizen, putten en aansluitingen vertegenwoordigen het grootste deel van de vervangingswaarde van het afvalwatersysteem. De termijn waarbinnen deze worden afgeschreven, is dan ook van grote invloed op de rioolheffing die in het GRP komt te staan. Verlenging van de boekhoudkundige levensduur van zestig naar tachtig jaar voor riolering op zandgrond kan heel reëel zijn en doet de rioolheffing fors dalen. Als in veengrond wordt overgestapt van veertig naar dertig jaar levensduur geeft dat een dramatische kostenstijging.

Pompen draaien door

Vaak wordt voor de mechanisch-elektrische installatie van een rioolgemaal een afschrijvingstermijn van vijftien jaar aangehouden. Zelden wordt de pompinstallatie echter al na vijftien jaar vervangen. Pompen van dertig jaar zijn geen uitzondering. Vergroting van de gemaalcapaciteit is vaker aanleiding om pompen te vervangen dan de ouderdom van de installatie. Veel GRP's reserveren daardoor te veel geld voor het vervangen van gemalen.

Randvoorzieningen vervangen?

Er is nog weinig ervaring met de technische

levensduur van bergbezinkbassins, want daar zijn ze te jong voor. Maar we kunnen een heel behoorlijke inschatting maken op basis van cijfers voor rioolgemalen.

Een realistische boekhoudkundige afschrijvingstermijn kan daar echter sterk van afwijken. Hoe realistisch is het bijvoorbeeld om te veronderstellen dat we de civieltechnische constructie van een bergbezinkbassin over veertig jaar gaan vervangen? Heeft een nieuwe bak wel zin in een stelsel waar tegen die tijd het meeste verhard oppervlak is afgekoppeld? Moeten we bij het bepalen van de rioolheffing überhaupt wel uitgaan van toekomstige vervanging van randvoorzieningen? (En waar hebben we de afschrijvingstermijnen voor afkoppelvoorzieningen eigenlijk op gebaseerd?)

Persleiding: meevaller of tijdbom?

Ook van persleidingen zijn er nog weinig vervangen. Veel persleidingen zijn pas na het ingaan van de WVO (1970) aangelegd. Vaak wordt veertig jaar aangehouden als afschrijvingstermijn. Duizenden kilometers persleiding in Nederland naderen die leeftijd. Maar hoe liggen ze er bij? Een persleiding die continu in gebruik is, is niet zo eenvoudig te inspecteren als een vrijvervalriool. Als het meevalt, kunnen ze nog tijden mee en kan vervangen worden uitgesteld. Maar zolang we er niet meer zicht op hebben zijn het tikkende tijdbommen waarvan we niet weten wanneer ze vervangen moeten worden. Hoogste tijd dus om daar meer onderzoek naar te verrichten.

Onze vervangingsplannen zijn dus nog door veel onzekerheden omgeven en daarmee

de bepaling van de rioolheffing ook. Deze onzekerheden zullen niet op korte termijn worden weggenomen.

Afschrijven is maatwerk

Dat betekent niet dat we dan maar onze ogen moeten sluiten voor onzekerheden en altijd aan standaard afschrijvingstermijnen vast moeten houden. Met gezond verstand en de ervaring van de beheerders van riolen, gemalen en persleidingen kan maatwerk worden geleverd door termijnen in te korten of juist op te rekken.

Gevoeligheid voor termijnen

Aan te bevelen is om sowieso een gevoeligheidsanalyse uit te voeren van de consequenties voor de rioolheffing van afwijkende termijnen. Per gemeente zal dat anders uitpakken. Bij zandgrond is het goed om te kijken naar langere levensduren en bij veen juist naar kortere. Voor een gemeente met veel gemalen kan een langere afschrijvingstermijn voor mechanisch-elektrische installaties aardig doortikken. Dat hakt er extra in als je veel buitengebied en honderden drukrioleringsgemaaltjes hebt. En bij veel kilometers persleiding wil je weten wat het betekent als ze op korte termijn moeten worden vervangen of juist nog lang kunnen blijven liggen. Als je veel afgekoppeld hebt maakt het nogal uit of je die voorzieningen in vijftien of in veertig jaar afschrijft. Uiteindelijk blijft de wens: "Lang leve de riolering!" ■

*) Auteur is werkzaam bij DHV.